

Proti dnu Slovenije

Marko Pavlin

Ekspedicija Čehi 2 v organizaciji Jamarske zveze Slovenije je bila prva jamarska odprava predstavljena javnosti s prenosom prek interneta, na katerem ste lahko spremljali dogajanje v jami. Z njo si je slovenska jamarska srenja zadala navidezno nedosegljiv cilj: prodreti globlje od ukrajinskih jamarjev, ki so pred dvema letoma v štirinajstdnevni ekspediciji dosegli globino 1380 metrov. V raziskavah najglobljega slovenskega brezna Čehi 2 je sodelovalo tudi pet članov Jamarskega kluba Novo mesto, vanj pa smo se podali kar trikrat. Vhod v brezno se nahaja na Rombonskih podih, zahodno od doline Trente v Julijskih Alpah, tik ob meji z Italijo, na nadmorski višini preko 2000 metrov.

V prvi akciji 15. septembra 2001 smo Darko Hribar, Mateja Luzar in jaz pomagali transportirati opremo do baze, ki je le deset minut oddaljena od vhoda v brezno. Še isti dan smo se zaradi slabega vremena, ki nam ni dovoljevalo vstopa v jamo, vrnili v dolino. Na drugi, ki je potekala 29. in 30. oktobra 2001, smo imeli z vremenom več sreče. V Bovcu smo se Igor Nose, Vinko Mihelčič, Mateja Luzar in jaz ob devetih dobili z Rajkom Bračičem iz Jamarskega kluba Speleos – Siga iz Velenja in Janezom Marinškom iz Jamarskega kluba Luke Čeča iz Postojne ter jo po jutranji kavici z landroverjem mahnilo proti Krnici. Otvorili smo si nahrbtnike in se zaradi njihove teže počasi odmajali proti bazi. Otvorjeni kot mule smo potrebovali dve

Vhod v Brezno Čehi na nadmorski višini 2034 m.

Foto: Janez Marinšek

uri in pol hoje. Po kratkem počitku smo ob pol štirih popoldne vstopili v jamo. Skupaj z Rajkom in Dejanom sem bil v opremljevalni ekipi, ki je imela nalogo opremiti jamo z dna brezna Maranto, kjer je končala delo domžalska ekipa, do brezna Debel in utrujen. Igor in Mateja sta na sedemdesetih metrih globine začela napeljevati vox telefon proti dnu. Zaradi možnih večjih padavin je zunaj v bazi dežural Vinko in nam po vox telefonu posredoval vremenske podatke. Dokaj hitro smo prišli na globino 380 metrov, na dno brezna Maranto in zaskrbljeno ugotovili, da tu nadaljevanje ni možno. Ozka špranja, kamor je v obliki majhnega izvira izginjala voda, je bila zabita z nanosom grušča in mivke. Prepričani smo bili, da je predhodna ekipa zgrešila smer, zato smo se po posvetu in ponovni preučitvi njihovega poročila obrnili nazaj. Spotoma smo pregledovali vse stranske rove, da bi našli nadaljevanje, kar nam je po uri in pol tudi uspelo. Rajko je takoj pričel z opremljanjem, sam pa sem se vrnil in razopremil 50 metrov jame. V Marantu nas je dohitel Igor z voxom in povedal, da se je Mateja obrnila na 300 metrih in odšla iz jame. Preko voxa smo kmalu izvedeli, da je že v bazi, kjer sta z Vinkom izmenično dežurala. Vztrajali smo naprej in z vrvo in voxom opremili jamo vse do brezna Debel in utrujen na globini 500 metrov. Tu smo se obrnili in brez težav prišli iz jame ob šesti uri v prečudovito, s sončnim vzhodom obsijano jutro, kjer nas je s kuhanim čajem in kavo pričakal Vinko. Sledil je zasluženi dve urni počitek, nato pa odhod

proti dolini ter mučna pot do doma.

Na zadnji akciji v okviru desetdnevne odprave, ki je trajala od 23. novembra 2001 pa do 2. decembra 2001, smo sodelovali Darko Hribar, Mateja Luzar in jaz. V petek 30. novembra smo ob štirih zjutraj še nenaspani odšli na pot proti Bovcu in na B postajo Kaninske žičnice prispeli ob osmi uri. Spakirali smo potrebno opremo, si optali nahrbtnike in počasi krenili proti Krnici. V bazo smo v lepem vremenu in dobrem razpoloženju prispeli ob dvanajsti uri. Po posvetu z Jožetom Jermanom, vodjo baze, smo izvedeli, da je del ekipe našel nadaljevanje in s tem poglobil brezno. Povedal nam je, da bomo v jamo vstopili okoli štirih popoldne, ko bodo iz jame sporočili, kaj potrebujejo. Štiri ure časa za počitek in pripravo so prehitro minile.

V jamo smo se spustili ob 16.15 v lepem sončnem popoldnevu in že ob 16.30 prišli pod vhodno vertikalo na globini 70 metrov. Skozi Prehod JZS smo se hitro prerinili ter se znašli v breznu Maria Dolores. Iz njega smo se kar nekaj časa pribijali skozi dolg meander

Malica v bivaku na globini 900 metrov.

Foto: Tone Palčič

imenovan Nevednež ter se znašli na vrhu 60 metrov globokega brezna Maranto. Spust je potekal tekoče in brez zapletov, zato smo se kmalu znašli v veliki dvorani, iz katere smo se pričeli spuščati v veličastno 180 metrsko vertikalno brezna Velik in utrujen, o katerem že samo ime pove vse. Tu smo morali nekaj časa čakati na prosto vrv, saj so ekipe že zapuščale jamo. Tako smo se ob 10.30 ponoči javili iz točke v galeriji Stari Tribola na globini 700 metrov. Dobri dve uri kasneje smo v petdeset metrskem breznu pod sabo ugedali ogromno dvorano Pri Vančarju na globini 900 metrov. Tu smo se javili v bazo in izvedeli, da smo za spust do bivaka potrebovali osem ur. Sledila je obilna malica ter sproščen klepet ob kavici, po katerem se je Mateja z doseženim klubskim globinskim, ženskim rekordom odpravila na zaslužen počitek. Z Daretom sva se po posvetu z vodjo odprave Tonetom Palčičem, ki je povedal, da so nižje le še trije rakovski jamarji, odpravila proti dnu in se z njimi srečala na globini 1250 metrov v pasaži Zelenega palca pred galerijo Azzacanaway. Odločila sva se, da dalje ne greva. Premočena ter utrujena sva se pripravila na jamarski krst, za hlajenje pa sva uporabila poleg vode še Daretovo pivo. Zaradi mraza sem se odločil za povratek proti bivaku, Dare pa pač ne bi bil to, kar je, če se ne bi spustil še kak meter nižje. Vseeno me je kmalu ujel in skupaj sva ob desetih dopoldne, po skoraj osmih urah plezanja in plazenja, prispela na 900 metrov. Za »večerjo« sva si skuhalo juho ter pospravila dobršen del hrane, ki sva jo imela s sabo, nato pa odšla spat v dobro pripravljen bivač.

Zbudil sem se okoli štirih popoldne. Počasi sem pokonci spravil še Matejo in Daret. Po pripravah na naporne ure, ki so nas čakale, smo se ob pol šestih zvečer s polnimi transportkami smeti in ostale bivač krame pričeli vračati proti površju. Začeli smo previdno in bili po treh urah in pol pod breznom Debel in utrujen, dve uri kasneje pa vsi trije nad njim. Ob pol dveh zjutraj smo priplezali do bivaka na 400 metrih, kjer sva se z Matejo odločila za krajši počitek. Dare je odšel naprej proti izhodu in v nedeljo ob pol šestih zjutraj, po dvanajstih urah, izplezal iz brezna. Midva sva iz bivaka krenila ob 7.30 zjutraj in po mučnem plezanju po meandru Nevednež, preko brezna Maria Dolores, izplezala iz brezna ob 12.15 uri, v lep sončen dan. Počitek v bazi je bil kratek, saj nas je v ponedeljek že čakala služba, zato smo morali odriniti v dolino, kamor smo utrujeni prispeli ob petih popoldan in takoj odšli na zaslužno pijačo. Ob pogledu nazaj, na slikovito Kaninsko pogorje, smo se zavedali, da Čehi 2 ostaja in čaka na nove skupine drznih raziskovalcev, ki bodo v tretjem delu odprave Čehi 2 skušali doseči sanje jamarjev, prodreti globje od trenutnega svetovnega rekorda.

Kljub težki izkušnji smo že naslednji dan spočiti in srečni, premlevali dogajanje na odpravi zavedajoč se, da smo s sodelovanjem tudi mi pripomogli doseči zastavljene cilje, ob tem pa dosegli še osebne in klubske globinske rekorde. V desetih dneh drugega dela odprave Čehi 2 je sodelovalo 78 jamarjev iz različnih klubov. Kar 27 nas je delovalo pod 1000 metri globine, 8 pa jih je doseglo dno na 1370 metrov. Tu se je našlo nadaljevanje ter jamo poglobilo na 1480 metrov. Brez dvoma je v odpravo Čehi 2 vloženo ogromno truda, volje posameznikov in finančnih sredstev, temu primerni pa so tudi rezultati. Odprava še zdaleč ni končana, saj že potekajo priprave na njen tretji del. Cilji pa so jasni.

Fotografija iz Marsa.

Foto: Manca Juvan